

Hoofdstuk 9: "Nazorg"

juni 1993

Inhoud

9.1	Doel van nazorg	5
9.2	Nazorgregelingen	7
	9.2.1 Huidige nazorgregelingen	7
	9.2.2 Nazorg conform het Stortbesluit	7
9.3	Nazorg en nabestemming	9
9.4	Geraadpleegde Literatuur	11

9.1 Doel van nazorg

Om stortplaatsen ook op langere termijn beheersbaar te laten zijn, is het noodzakelijk nazorg uit te voeren. Dit houdt in dat de bodembeschermende voorzieningen worden gecontroleerd, dat het noodzakelijke onderhoud plaatsvindt en dat, indien nodig, voorzieningen worden vervangen. Ook dient te worden gemeten of nadelige gevolgen voor het milieu optreden. Mocht dit het geval zijn, dan zijn maatregelen nodig om de verontreiniging op te heffen of verdere verspreiding van de verontreiniging tegen te gaan. Het moment waarop de nazorgfase ingaat, is het moment van sluiten van de stortplaats. Er worden dan geen afvalstoffen meer gestort, de bovenafdichting is aangebracht en er heeft een eindkeuring van de stortplaatsgevonden (zie paragraaf 8.3 van de Leidraad Storten).

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving gegeven van de nazorg voor stortplaatsen. Hierbij worden twee categorieën stortplaatsen onderscheiden: gesloten stortplaatsen en stortplaatsen die na 1 maart 1995 in exploitatie zijn (en daarmee onder de werking van het Stortbesluit bodembescherming vallen).

9.2 Nazorgregelingen

9.2.1 Huidige nazorgregelingen

Bij de meeste gesloten stortplaatsen is nauwelijks sprake van nazorg. Systematische controle van de milieubeschermdende voorzieningen en het meten van de nadelige gevolgen voor het milieu, vinden slechts zeer beperkt plaats. De onderzoeks- en saneringsactiviteiten die worden ondernomen, geschieden veelal in het kader van het provinciale bodemsaneringsprogramma. Gesloten stortplaatsen hebben in dit programma meestal een lage prioriteit vanwege de afgelegen ligging en de daaraan verwante geringe risico's voor de volksgezondheid. Dit gebrek aan nazorg is een ernstig gemis. Er is een groot aantal gesloten stortplaatsen in Nederland, naar schatting circa 3000 à 3500 (RIVM 1991, werkgroep nazorg stortplaatsen 1992). De bodembeschermdende voorzieningen van de gesloten stortplaatsen zijn bovendien beperkt. De gesloten stortplaatsen kunnen daarmee een grote potentiële bedreiging voor het milieu vormen.

Een aantal provincies (waar onder Noord-Brabant) inventariseert de gesloten stortplaatsen. Dit Verkennend Onderzoek Stortplaatsen (V.O.S.) wordt uitgebreid tot een landelijk actie in het kader van het IPO project A 60 (effectuering IBC-criteria op stortplaatsen).

De exploitanten van een aantal stortplaatsen die thans in exploitatie zijn, dragen middelen af voor de nazorg. Deze nazorg zal worden uitgevoerd door een rechtspersoon dat daartoe in het leven is geroepen, zoals een Stichting Nazorg Afvalstortplaatsen. Daarnaast worden door de exploitanten middelen gereserveerd om de stortplaats af te werken (in overeenstemming brengen met het landschapsplan en het aanbrengen van de bovenafdichting). Dit vindt echter plaats voordat de stortplaats (de inrichting) formeel gesloten wordt.

9.2.2 Nazorg conform het Stortbesluit

Op de stortplaatsen die op 1 maart 1995 in exploitatie zijn, is het Stortbesluit bodembescherming van toepassing. Hierin is de mogelijkheid opgenomen om een aantal vergunningvoorschriften van kracht te laten blijven nadat de vergunning haar werking heeft verloren. De termijn waarin de voorschriften kunnen blijven gelden bedraagt drie jaren. De voorschriften die kunnen blijven gelden hebben betrekking op:

- het opvangen, verzamelen en zuiveren of afvoeren van het percolaat;
- de periodieke controle door de vergunninghouder met betrekking tot de ligging van de gestorte afvalstoffen ten opzichte van het grondwater, de inspectie van de bodembeschermdende voorzieningen en het onderzoek naar de hoedanigheden van de bodem onder de stortplaats;
- het tweejaarlijkse onderzoek door een ter zake kundige met betrekking tot de ligging van de gestorte afvalstoffen ten opzichte van het grondwater, de inspectie van de bodembeschermdende voorzieningen en het onderzoek naar de hoedanigheden van de bodem onder de stortplaats;
- het onderhouden, herstellen van de bodembeschermdende voorzieningen en het, indien nodig, treffen van vervangende maatregelen.

Daarnaast biedt het Stortbesluit bodembescherming de mogelijkheid de voorschriften die betrekking hebben op de bovenafdichting te laten gelden totdat de keuring van de bovenafdichting heeft plaatsgevonden. Ook deze voorschriften kunnen maximaal gedurende een periode van drie jaar blijven gelden nadat de vergunning haar werking heeft verloren.

De nazorg conform het Stortbesluit bodembescherming sluit dus aan op hetgeen gedurende de exploitatiefase aan onderhoud en metingen wordt gedaan. Voor wat betreft de inhoud (uitvoering) van de nazorgactiviteiten wordt daarom verwezen naar hoofdstuk 10 van de Leidraad Storten: Meet- en onderhoudsprogramma.

Voor de nazorg voor langere tijd (langer dan drie jaar) is een wettelijke regeling in ontwikkeling. De concrete inhoud van deze toekomstige nazorgregeling is nog in discussie, onder andere bij adviesorganen. Ook zal de toekomstige nazorgregeling nog parlementair behandeld worden. Vandaar dat de hoofdlijnen van deze toekomstige nazorgregeling niet in de Leidraad Storten worden beschreven. Hiervoor wordt verwezen naar het Achtergronddocument "Nazorg op stortplaatsen" (Heidemij Advies BV, 1993). Deze toekomstige nazorgregeling zal de nazorgregeling op grond van het huidige Stortbesluit bodembescherming vervangen.

9.3 Nazorg en nabestemming

In de periode na het storten van afvalstoffen is naast de nazorg, ook de nabestemming van de voormalige stortplaats van belang. Immers, door de aanwezigheid van het afgewerkte stort heeft het terrein beperkte gebruiksmogelijkheden. Met name de activiteiten en voorzieningen op het stort (de bovenafdichting) zijn aan randvoorwaarden gebonden. Deze beperkingen dienen in de nabestemming de nodige aandacht te krijgen. De nabestemming zal in het bestemmingsplan moeten worden aangegeven. Door het opnemen van een staat van inrichtingen en een beschrijving in hoofdlijnen, kan de toekomstige bestemming nader worden gepreciseerd. Het bestemmingsplan wordt van kracht nadat het is goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.

Daarnaast kan de eigenaar van de grond waarop de stortplaats is gelegen, eisen stellen aan het gebruik. Indien voor het gebruik in de nabestemming een milieuvergunning is vereist, zullen ook hierin voorschriften en beperkingen worden opgenomen vanwege de aanwezigheid van de voormalige stortplaats.

9.4 Geraadpleegde Literatuur

BRUSSAARD, W. (e.a. red.); Milieurecht, W.E.J. Tjeenk Willink, Zwolle 1991

DHV RAADGEVEND INGENIEURSBUREAU BV; Verkenning nazorg afvalstortplaatsen, Deel I: Technische aspecten, Deel II: Organisatie, financiën en bestuurlijke aspecten, Deel III, Juridische aspecten, 1989

HEIDEMIJ ADVIES BV, Achtergronddocument Nazorg op stortplaatsen, Arnhem, 1993

INGENIEURSBUREAU P.W. DE VRIES B.V.; Concept-interimrapportage nazorg bij (niet meer in exploitatie zijnde) voormalige stortlocaties, 1989

Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer, Stb. 1993, 50

IWACO B.V.; Het verkennende onderzoek stortplaatsen (V.O.S.), een nieuwe onderzoeksmethodiek voor onderzoek van stortplaatsen, informatiebrochure

RIJKSINSTITUUT VOOR VOLKSGEZONDHEID EN MILIEUHYGIËNE; Nationale Milieuverkenning 2. Samson H.D. Tjeenk Willink bv, Alphen aan den Rijn 1991

Stortbesluit bodembescherming, Staatsblad 1993, 55

Uitvoeringsregeling Stortbesluit bodembescherming, Staatscourant 37 dinsdag 23 februari 1993

WERKGROEP NAZORG STORTPLAATSEN; Voorstel inventarisatiefase nazorg gesloten stortplaatsen, maart 1992

WERKGROEP NAZORG STORTPLAATSEN; Voorstel met betrekking tot de nazorg bij nieuwe en reeds in exploitatie zijnde stortplaatsen, november 1991

Wet milieubeheer, Staatsblad 1992, 551